

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Ärikorralduse instituut

Polina Mintšenkova

**LUKSUSMAKS JA SELLE KEHTESTAMISE
VÕIMALIKKUSEST EESTIS TEISTE RIIKIDE PRAKTIKATE
NÄITEL**

Bakalaureusetöö

Õppekava ÄRINDUS, peeriala Majandusarvestus

Juhendaja: Kaidi Kallaste, PhD

Tallinn 2021

Deklareerin, et olen koostanud töö iseseisvalt ja olen viidanud kõikidele töö koostamisel kasutatud teiste autorite töödele, olulistele seisukohtadele ja andmetele, ning ei ole esitanud sama tööd varasemalt ainepunktide saamiseks. Töö pikkuseks on 6390 sõna sissejuhatusest kuni kokkuvõtte lõpuni.
Polina Mintšenkova

(allkiri, kuupäev)

Üliõpilase kood: 179214TABB

Üliõpilase e-posti aadress: p.minchenkova@gmail.com

Juhendaja: Kaidi Kallaste, PhD:

Töö vastab kehtivatele nõuetele

.....

(allkiri, kuupäev)

Kaitsmiskomisjoni esimees:

Lubatud kaitsmisele

.....

(nimi, allkiri, kuupäev)

SISUKORD

LÜHIKOKKUVÕTE.....	4
SISSEJUHATUS	5
1. LUKSUSMAKSU KEHTESTAMISE PÕHJUSED JA RAKENDAMISE VIISID MAAILMAS	7
1.1 Luksusmaksu määratlus ja tingimused.....	7
1.2 Luksusmaks läbi ajaloo	9
1.3 Luksusmaksust tänapäeval	11
1.4 Maksustamise plussid ja miinused	15
2. LUKSUSMAKSU VÕIMALIKKUSEST EESTIS.....	17
2.1 Uuringu meetodika.....	17
2.2 Uuringu tulemused ja analüüs	18
2.3 Luksusmaksu rakendamise võimalustest Eestis	24
2.4 Järeldused ja ettepanekud.....	28
KOKKUVÕTE	30
SUMMARY.....	32
KASUTATUD ALLIKAD	34
LISAD	37
Lisa 1. Küsimustik.....	37
Lisa 2. Vastajate vanusegrupid.....	39
Lisa 3. Vastajate bruto sissetulek kuus.....	40
Lisa 4. Vastajate teadlikkus luksusmaksust	41
Lisa 5. Vastajate suhtumine luksusmaksu võimalikku kehtestamisse	42
Lisa 6. Vastajate arvamused, millistele esemetele võiks kehtestada luksusmaksu	43
Lisa 7. Luksusmaksu tulemused vastanute vaatevinklist.....	44
Lisa 8. Lihtlitsents	45

LÜHIKOKKUVÕTE

Antud lõputöö eesmärk on selgitada välja luksusmaksu kehtestamise võimalused ja hinnata luksusmaksu kehtestamisel võimalikke tagajärgi Eestis tuginedes teiste riikide praktikatele. Lõputöös kasutati kvantitatiivset uurimismeetodit ehk viidi läbi küsitlus Eesti maksumaksjate seas, et hinnata küsitlejate suhtumist luksusmaksu võimalikku kehtestamisse.

Lõputöö tulemused näitavad, et erinevate riikide luksusmaksu määratlus on täiesti erinev. Eesti kontekstis võiks käsitleda Bulgaaria luksusmaksu praktikat sõiduautode maksustamisel. On arvatatud potentsiaalne maksutulu Eestis 2019 ja 2020 aasta andmetel. Seega, Bulgaaria autode maksustamise süsteem võiks olla rakendatav ka Eestis. See toob positiivne mõju Eesti majandusele ja riigieelarvele.

Märksõnad: luksusmaks, luksus, luksuskaup, kinnisvara, sõiduauto.

SISSEJUHATUS

Igäühel tekivad täiesti erinevad assotsiatsioonid, kui mainitakse sõna luksus. Vaestel on ühed, rikastel teised. Vaatamata üldnimetatud ebakindlusele, on paljudes riikides kehtestatud luksuskaupadele eraldi maks. Selle maksu definitsioon varieerub sõltuvalt ajastust, riigist, majandusmudelitest, poliitilisest režiimist ja muudest teguritest. Luksus üldiselt on suhteline mõiste ning pigem moraalne ja eetiline kui seadusest tulenev.

Sellest hoolimata teema on uudne ning aktuaalne. Tuginedes teiste riikide praktikatele, võib välja tuua nii eeliseid kui ka puuduseid. Eesti kontekstis on huvitav uurida ja vaadelda olukorda, sest varem ei ole seda teemat teadustöodes käsitletud ega ka valitsuses arutatud. Samuti, see teema on aktuaalne riigi jaoks. Selline töö annab ülevaate luksusmaksust, selle ajaloost ning põhjendab tänapäevast olukorda.

Lõputöö uurimisprobleemiks on see, et luksuskaupade müümine ja tarbimine Eestis saab üha rohkem populaarseks eriti noorte inimeste seas, kuid Eesti kontekstis puudub ülevaade luksusmaksu võimalikust mõjust ja kasulikkusest majandusele.

Lõputöö eesmärgiks on selgitada välja luksusmaksu kehtestamise võimalused ja hinnata luksusmaksu kehtestamisel võimalikke tagajärgi Eestis tuginedes teiste riikide praktikatele.

Uurimisülesanneteks on:

- 1) selgitada ja analüüsida luksusmaksu definitsiooni ning selle mõju riigi majandusele;
- 2) tuua välja maksustamise plussid ja miinused;
- 3) hinnata luksusmaksu kehtestamisel võimalikke tagajärgi Eestis tuginedes teiste riikide praktikale ning maksumaksjate arvamusele.

Lõputöös kasutatakse kvantitatiivset uurimismeetodit ehk viiakse läbi küsitlus Eesti maksumaksjate seas. Analüüsitakse Eesti maksumaksjate suhtumist luksusmaksu võimalikku kehtestamisse.

Lõputöö koosneb kahest peatükist, millest esimene selgitab luksusmaksu kehtestamise põhjuseid ja rakendamispraktikat. Esimeses alapeatükis antakse ülevaade maksu definitsioonist ning selle rakendamise tingimustest. Teises alapeatükis tutvustatakse luksusmaksu ajalugu, kolmandas selle rakendumist tänapäeval ning neljandas tuuakse välja luksusmaksu plussid ja miinused.

Teises peatükis uuritakse luksusmaksu kehtestamise võimalikkust Eestis. Esimeses alapeatükis kirjeldatakse uuringu metodoloogiat. Teises alapeatükis tutvustatakse uuringu tulemusi, kolmandas käsitletakse luksusmaksu rakendamise võimalusi Eestis ning neljandas tuuakse välja järeldused ning ettepanekud.

1. LUKSUSMAKSU KEHTESTAMISE PÕHJUSED JA RAKENDAMISE VIISID MAAILMAS

1.1 Luksusmaksu määratlus ja tingimused

Maksu maksmine ei ole kunagi vabatahtlik - see on kohustuslik ja makse kogutakse vastavalt seadusele. Seetõttu on ilmne, et mis tahes uue maksuliigi või -klassi kasutuselevõtt põhjustab potentsiaalses maksumaksjas negatiivse reaktsiooni. Tänapäeval pööratakse palju tähelepanu sellele, kuidas valitsuse tulused maksimeerida. Selleks on vaja selget majandusplaani. (Deloitte, 2019)

Määratledes luksuskaupasid, on need omamoodi omased luksusliku elustiilile, mida enamasti iseloomustatakse teatud toodete või teenuste kaudu. Majanduslikust vaatenurgast määratletakse luksust kaubana, mille nõudluse kasv on suurem kui sissetuleku kasv. Luksuse määratluse põhjal on kaupadel palju erinevaid omadusi, näiteks kõrge hind, eksklusiivsus, kaubamärk või on see hoopiski ainulaadne antiiktoode. Hind pole kõrgem mitte ainult kauba väärtuse tõttu, vaid ka seetõttu, et müüja lisab oma luksusliku kuvandi tõttu hinnale lisatasu. Eksklusiivne toode on pigem kunstiteos, meisterlik käsitöö, kvaliteetne materjal, disain või keeruka protsessiga seotud toode. See ei ole standardiseeritud toode, kuid võib olla tunnustatud eritootena. Samuti on kaubamärk tarbijate jaoks rikkuse, staatuse või elustiili sümbol, viimaseks võib olla näiteks haruldane või antiikmööbel. Need võiksid olla antiikesemed või haruldased kaubad, mis näitavad, et tarbija hindab ajalugu ja tähistab ka haritud tarbijaid. (Boying, 2016)

Paljudes riikides on kehtestatud luksusmaks, mis on aidanud laiendada nende maksubaasi. Mõned neist riikidest on näiteks Tšilli, Hiina, Kreeka ning Bulgaaria.

Luksusmaks on tavaliselt kehtestatud luksuskaupadele ja -teenustele, ehk sellistele kaupadele ja teenustele, mida ei peeta hädavajalikuks. Seda saaks rakendada käibemaksusüsteemi või tollimaksusüsteemi kaudu. See mõjutab tavaliselt rikkaid inimesi, vastupidiselt valdavale osale elanikkonnast, kuna luksuskaupu ostavad pigem rikkad.

Kõige sagedamini kehtestatakse luksusmaks lisatasuna sellistele esemetele nagu eralennukid, jahid, luksusautod, äriklasi ning esimese klassi lennupiletid ning kinnisvara alates teatud piirmäärast. Luksusmaksu kehtestamine teatud kaupadele ja teenustele suurendab nende kaupade väärtust; samuti arvatakse, et luksusmaksu kehtestamine on omamoodi kriisivastane algatus. (Baba, 2017)

Erinevused ja vastuolud "luksuse" mõistes on aga riigiti väga erinevad. Näiteks Suurbritannias peetakse šokolaadiga kaetud küpsiseid luksuseks, kuid millegipärast peetakse küpsiseid ja kooke esmatarbekaupadeks. Samamoodi peetakse Norras luksuskaupadeks autosid ja šokolaadi ning nende eest tuleb tasuda luksusmaksu. Arenenud riikides, näiteks Iirimaa ja Norras, jätkab mõiste "luksus" arenemist. Tegelikult ei peeta paljusid luksuslega seotud tooteid arenduse edenedes enam otseses mõistes luksuseks. Tänapäeval kasutatakse seda terminit mõnikord ekslikult niinimetatud patuste esemete puhul nagu suhkruga joogid, tubakas ja alkohol. Samuti on oht, et luksuse mõiste võib aja jooksul muutuda ja varem tavapäraseks peetud kaubad võivad muutuda luksuseks. (Baba, 2017)

Luksusmaksu võib arvestada protsendina ostuhinnast või protsendina teatud taset ületavast summast. Näiteks võib USA-s maksustada luksusmaksuga kinnisvaratehinguid, kui väärtus ületab miljon dollarit, või auto ostu, kui väärtus ületab 70 000 dollarit.

Kuna luksuskaubad on jõukate omandis, ei mõjuta see tõenäoliselt enamikku maksumaksjaid. Luksuskaubaks peetav toode muutub aja jooksul, samuti tõusevad inflatsiooni tõttu hinnad, seega maksustatakse selle progressiivse maksuga üha rohkem inimesi. Kaupadele, mida peetakse tavaliseks kaubaks, võidakse kohaldada luksusmaksu, kui valitsus kavatseb oma tulusid suurendada. (Kagan, 2020)

Seega on luksusmaksu definitsioon ja maksumäär väga erinev. Riigis, kus eksisteerib luksusmaks, on see tavaliselt kinnisasjade puhul kohaliku maksuna ja vallasajade maksustamisel riikliku maksuna ning kohaldub konkreetsetele kaupadele või varaklassile.

1.2 Luksusmaks läbi ajaloo

Ajaloosse süvenedes võib märgata, et luksusmaksu kohaldati mitmesugusel kujul. Näiteks Vana-Roomas kehtis sõjamaks, mis kehtestati Rooma leegionide sõjakäikude rahastamiseks. Roomlased deklareerisid oma vara iga viie aasta tagant ja maksid riigile ühe kümnendiku selle väärtusest. Juhtudel, kui maksumaksja hoidis ametivõimude eest vara salajas, ähvardas teda karm karistus. Seda võis sisuliselt käsitleda luksusmaksuna. Selle hulka kuulusid kõik ehted, kallid naisteriided ning uhked sõidukid nagu kärud ja kandraamid. Maksustamise eesmärgil hinnati neid objekte kümme korda kõrgemaks kui nende tegelik väärtus ja muud tüüpi kinnisvara suhtes ei kohaldatud kasvavaid koefitsiente. Järelikult maksustati inimesi, kelle valduses oli luksuskaupu, kümme korda kõrgema määraga kui tavalisi roomlasi. Samuti nõudsid võimud luksuskaupu omavate inimestelt lisaks kõrgendatud maksule ka märkimisväärseid kohustuslikke laene sõjaliseks otstarbeks. Antud luksusmaks oli püsiv, mitte ühekordne. Näiteks kui sama ehe või kandraam oli endiselt antud omaniku käes, pidi ta viis aastat hiljem sellelt uuesti maksu maksma. Teise sajandi lõpuks eKr. luksusmaks aga kaotati.

Mis puutub vanakreeka linnriikidesse, siis seal rakendati teist maksusüsteemi. Rikkad, luksuslikku eluviisi järgivad inimesed panustasid iseseisvalt raha armee ja mereväe varustamiseks, spordiürituste korraldamiseks ning usuhoonete ehitamiseks. Sellist kaastööd nimetati liturgiaks. Rikkad võistlesid liturgiaga õiguse eest isamaad teenida. Võib isegi öelda, et liturgia iseenesest oli nende jaoks luksus. Nad tahtsid inimestele muljet avaldada selliste asjadega, nagu luksuslik maja, ilusti kaunistatud kaarik või privaatne kambüüs. Siiski võib järeldada, et antud maksusüsteem ei olnud täiesti vabatahtlik, kuna võimud rõhutasid igal võimalikul viisil, et see ei saaks olla teistmoodi.

Kõige tavalisem luksuskaupade maksustamise süsteem seisnes selles, et luksuskaupade ostmisel kehtestati erimaks, sealhulgas sõjaliste vajaduste rahastamiseks. Näiteks Suurbritannia sõja ajal 1942. aastal kahekordistati luksuskaupade müügitaksu määra 33,3%-lt 66,6%-ni nende müügihinnast. Samuti lisati luksuskaupade nimekirja selliseid kaupu, nagu näiteks karusnahad ja ehted ning teised esemed, mida tavatingimustes keegi vaevalt luksuseks saab nimetada. Nendeks olid mütsid, kindad, taskurätikud, rahakotid, kellad ja traksid.

Juba varem eksisteeris filosoofiline probleem teha selgeks, mis on luksuskaup. Inglise mõtleja Bernard Mandeville kirjutas 1714. aastal: "Kui me peame luksuseks kõike, mis pole inimese eluks

vajalik, siis ei leia maailmast midagi muud. Elu mugavused on liiga mitmekesised ja ulatuslikud ning keegi ei oska öelda, mida inimesed nende all mõistavad, välja arvatud need juhtumid, kui on teada, millist eluviisi nad peavad. Kui inimesed keelduvad ühel päeval nimetama luksuseks kõike, mis pole inimese elu toetamiseks hädavajalik, kaob luksus sootuks. Miks? Sest kui inimeste vajadused on lugematud, pole piire sellel, mis neid rahuldama peaks ning seda, mida nimetatakse ühe inimkategoria jaoks üleliigseks, nimetatakse kõrgema positsiooniga inimeste jaoks vajalikuks. Ühes mõttes võib kõike nimetada luksuseks, teisalt pole aga luksust olemaski." Teised teadlased rõhutavad, et inimesed saavad ise aru, mis on luksus ja mis mitte ning sellel vahetegemisel on eluliselt oluline sotsiaalne tähendus.

NSV Liidus oli esmatähtis luksuse maksustamine. 1922. aastal kuulutati alkohoolsed joogid "väiksemate vajaduste rahuldamiseks", see tähendab luksuse märgiks. Aktsiisimaks kehtestati etüülalkoholile, viinale, konjakile ja õllele. Sisuliselt taaslustati kuninglik viinaaktsiis, ehkki teistsuguse ideoloogilise põhjendusega, mis oli 19. sajandi lõpust kuni Esimese maailmasõja ajal keelu kehtestamiseni riigieelarve aluseks. Võttes arvesse tolleaegset reaalsust, otsustasid enamlased, et ka mee, kalja, puuvilja- ja mineraalvee, soola, suhkrul, sahhariini, küünalde, tee, kohvi ja selle asendusainete tarbimine on luksus. Kõigile neile kehtis samuti aktsiisimaks. 1923. aastal kuulusid kõik tekstiili- ja kummitooted aktsiisiga luksuskaupade kategooriasse. 1924. aastal lakkas sahhariin olemast luksuskaup, 1926. aastal juhtus sama karastusjookide ja tee ning 1927. aastal soola ja kohviga. Samal aastal peeti luksuseks aga parfüüme ja kosmeetikat. Samal ajal juhiti pidevalt tähelepanu sellele, et maksustamise eesmärk ei ole mitte ainult eelarve täitmine, vaid ka võitlus elanikkonna hästitoimivate kihtidega, kes saavad endale lubada kalleid imporditud veine, samuti odekolonni ning parfüüme.

1930. aastatel asendati aktsiisid käibemaksuga. Võimud hakkasid rõhutama, et NSV Liidus, erinevalt kodanlikest riikidest, kaudset maksustamist aktsiisidena enam ei eksisteeri ja käibemaks on maks ainult nimeliselt, tegelikult on see aga kauba hinna element, mille määrab mitte turg, vaid tsentraliseeritud planeerimiskorraldus. Antud element oli eriti oluline nende esmatarbekaupade puhul nagu viin, ehted, vaibad ja karusnahad, mida müüdi palju rohkem kui nende hind võimaldas. See oli tegelikult tõeline luksusmaks, mida pealegi mitu korda suurendati. Näiteks kirjutas ajaleht Pravda 1981. aastal, et „Tootmistingimuste muutused, tooraine kaevandamise maksumuse suurenemine, ressursside ja mõnede kaupade ratsionaalse kasutamise tagamine määravad objektiivse vajaduse teatud hindade korrigeerimiseks. Sellest lähtuvalt võttis NSV Liidu riiklik hinnakomitee vastu resolutsiooni jaehindade muutmise kohta. Veini, viina ja tubakatoodete

jaemüügihindu tõstetakse keskmiselt 17–27%, et piirata nende tarbimist. Antud meetme puhul võetakse arvesse töötajate vastavaid ettepanekuid. Ehete, kristalli, vaipade, karusnahkade jaemüügihindu tõstetakse 25–30%. Kütuse hinda kuni 30–40% liitri kohta”. (Minaev, 2009)

Erinevates riikides on luksusmaksu ajalugu küllaltki keeruline. Praktiliselt näitab antud aspekt seda, et sageli tühistati maks sama kiiresti, kui see kehtestati. Samal ajal ei olnud nende tegevuse põhjused mitte ainult majandusliku iseloomuga, vaid neil oli ka poliitiline mõju.

1.3 Luksusmaksust tänapäeval

Tänapäeval on mõnedes riikides kehtestatud luksusmaks. Mõni peab seda kriisivastaseks ideeks, teine aga riigieelarve suurendamise viisiks. Maksu määratlus ja määrad on aga väga erinevad. Mõnes riigis rakendatakse luksusmaksu, mõnel on sellega juba varasem kogemus.

Bulgaarias kehtestati luksusmaks 2010. aastal ja ajutiselt, kolmeks aastaks. Seda maksu koguti luksuskinnisvaralt ja suurtelt autodelt, et aidata võidelda majanduskriisiga. Luksuskinnisvara maks oli 30% kõrgem, kui selle hind oli keskmisest hinnast kõrgem. (Novinite, 2010)

Samuti maksid kõrgemaid makse auto soetanud isikud, kui mootori võimsus ületas 120kW. Maksumaksjateks olid nii füüsilised kui ka juriidilised isikud. Maksusumma leidmisel tuli arvesse võtta, kas siis tegemist uue või kasutatud autoga. Kui auto oli kasutatud, siis maksustati 120–150 kilovattise mootoriga autodel 120kW ületav osa 35 BGN/kW, ehk ca 18€/kW. Autodel, mille võimsus rohkem kui 150kW, maksustati ületav osa 60 BGN/kW, mis on ca 30 eurot ühe ületava kW kohta. Kui tegu oli uue autoga, siis selle maksustamist arvatati järgnevalt: 700 BGN + 90 BGN ühe kW kohta, mis ületab 120kW ehk umbes 358 eurot+ 46 eurot kW kohta. (European Commission, 2011)

Mis puutub Hiinasse, on luksusmaks olnud Hiina valitsusele pikka aega märkimisväärne tuluallikas. Võrreldes Hiina luksuskaupade hindu teiste riikide hindadega, on vahe märkimisväärne. Hiina saab aga selliste luksuseseemete maksustamisel tohutult palju raha. Vastavalt Hiina luksusmaksu aruandele kogus riik 2010. aastal luksusmaksu kokku 1,2 triljonit jüaani ehk 187,9 miljardit dollarit. See oli nii palju, et moodustas 78% kõigist keskvalitsuse kulutustest.

Seetõttu ostavad Hiina tarbijad luksuskaupu välismaalt. Umbes 80% nendest, mida võib nimetada luksuskaupadeks, ostavad hiinlased välismaalt. Teisisõnu kulutavad Hiina tarbijad välismaal luksuskaupadele neli korda rohkem kui oma kodumaal. See on põhjustanud luksusmaksu alandamist, kuna peletab ostjad Hiinast eemale. Maksu alandamine pakub mitmeid eeliseid, sealhulgas Hiina tarbijate tagasipöördumise Hiinasse. See tagaks sisetarbimise hädavajaliku kasvu, suurendaks importi ja leevendaks jüaani tugevdamise survet. See omakorda suurendab üldist tarbimist Hiinas ja parandab kogu ulatuses maksutulud, suurendades samal ajal tööhõivet ja turustuskettides. Need argumendid moodustavad kaubandusministeeriumi praeguse seisukoha. Rahandusministeeriumi ametnikud on siiski arvamisel, et maksukärped ei too kaasa luksuskaupade madalamaid hindu, vaid võimaldavad välismaistel tootjatel lihtsalt kasumit suurendada. Samuti soovivad nad, et kui jaemüügihindu vähendatakse, kuid imporditollimaks mitte, kannatavad kodumaised jaemüüjad ja turustajad väiksema kasumi tõttu, välja arvatud juhul, kui suurenenud müük hinna languse tasakaalustab. (Devonshire-Ellis, 2012)

Luksuskaupade importimisel maksustavad Hiina tollid toote lisaks tollimaksule ka käibe- ja luksuskaupade tarbimismaksuga. Vastavalt Hiina Rahvavabariigi impordi- ja eksporditollimaksudele oli 2012. aastal kõigi maksustatud kaupade keskmine tariif umbes 9,8%. Kui enamiku imporditud kaupade tariifid jäävad vahemikku 0–10%, kehtestatakse luksuskaupadele kõrgemad määrad, nagu on näidatud Tabelis 1. Kehtib järgmine võrrand: Tariif + käibemaks + luksuskaupade tarbimismaks.

Luksuskaupade imporditariifide määr on 10–35% (Tabel 1). Lisaks on impordi käibemaks määr tavaliselt 17%. Tarbimismaksu kohaldatakse kaupadele, mida peetakse luksuseks või ebatervislikuks, nagu vein, sigaretid, kosmeetika, autod ja kellad. Selle tulemusel on imporditud luksuskaupade hind algsest hinnast palju kõrgem, mille tulemuseks on kõrgemad kulud, mida Hiina tarbijad peavad tavaturul maksma, ja see viib üsna suure musta turu tekkele.

Tabel 1. Luksuskaupade hindade määrad Hiinas

Toode	Tariifi määr %	Käibemaks määr %	Tarbimismaks määr %
Ehted ja juveelid	35	17	8
Kellad	11–23	17	16
Mereannid	15	13	20
Kotid	10/20	17	32
Kosmeetika	6,5/10/15	17	24

Allikas: Boying 2016

Isiklikuks tarbeks soetatud tavakaupade tariif on tavaliselt soodsam kui luksusesemete oma. Käibemaksu ja tarbimismaksu asemel sisaldavad need ainult tariifi ühtset määra. Hiinas on praegu neli imporditollimaksu taset: 10%, 20%, 30% ja 40%. Tolli üldhalduse määruste järgi on kaks olukorda ehk erandit, kus toll ei peaks tollimaksu kehtestama. Esiteks juhul, kui see kaup on piiratud isiklikuks kasutamiseks. Teiseks kui see on mõistlik summa, mis ei ületa 5000 jüaani residentidele ja 2000 mitteresidentidele, kes Hiinasse sisenevad.

Tabel 2. Tariifi määrad luksuskaupadele, mis on mõeldud isiklikuks kasutamiseks

Määra tase	Määr	Maksustatavad kaubad
Esimene tase	10%	Sisaldab peamiselt ajalehti, ajakirju, videoid, kulda, toitu ja jookke.
Teine tase	20%	Sisaldab peamiselt tekstiili ja lõpptoodangut, kaameraid, jalgrattad, kellasid jne.
Kolmas tase	30%	Puudutab peamiselt golfivarustust ja luksuskellasid.
Neljas tase	40%	Puudutab peamiselt tubakatooteid, veini ja kosmeetikat.

Allikas: Boying 2016

See tähendab, et hiinlased saavad osta mõndasid luksuskaupu välismaalt tollimaksuvabalt ning seetõttu ostab enamik tagasipöörduvaid turiste odavamaid kaupu mitte ainult endale, vaid ka sõpradele ja perele, kuna hinnavahe sise- ja rahvusvahelistel turgudel on väga suur. (Boying, 2016)

Ka Saksamaal kehtestati selline maks, kuid vaid naiste hügieenitarvetele. Ehkki tampoone oli mingil eluajal vaja pooltele elanikkonnast, klassifitseeriti tamponid riigis luksuskaupadeks ja maksustati need 19 protsendiga, mida oli oluliselt rohkem kui muudel luksuskaupadel, sealhulgas kaaviaril, trühvliil ja õlimaalidel. Riigi aktivistid on kutsunud valitsust aastaid kampaania korras üles vähendama makse, mis petitsiooni kohaselt kujutab endast naiste diskrimineerimist soo alusel. 2019. aasta novembris täitsid kampaaniad oma eesmärgi, kui Saksamaa parlament hääletas maksu kaotamise üle, lubades kehtestada tamponidele alates 2020. aasta jaanuarist 7% käibemaksu, mis on ka igapäevastel majapidamistarvetel. (Dawson, 2020)

Tšiilis lisatakse 19% suurusele käibemaksule 15% luksuskaupade maks. Ilutulestikke maksustatakse pisut teisiti. Käibemaksule lisatakse luksusmaks 50%. (KPMG, 2018)

Tšiilis kuuluvad luksuskaupade hulka õlu, *chicha*, siider, vein ja šampanja. Samuti kuld, plaatinast ja valgest elevantiluust tooted, ehted ning looduslikud või sünteetilised vääriskivid. (ExportGov, 2019)

Kreekas kinnisvara ostmisel peab inimene arvestama sellega, et kinnisvara hinnale lisatakse luksusmaks. Luksusmaksuga maksustatakse kinnisvara, mille hinnanguline väärtus on ühe omaniku jaoks üle 300 000 euro ja osaluse omandiõiguse korral 600 000 eurot. Käesoleva maksu protsendimäär jääb vahemikku 0,1–1% hinnatud väärtusest. (WorldTaxes, 2014)

Maksumäär sõltub objekti hinnast. Tabelis 3 on toodud selle kohta näited.

Tabel 3. Kinnisvara maksumäärad Kreekas

Objekti hind (eurodes)	Maksumäär (%)
Alla 300 000	0,0
300 000–400 000	0,1
400 000–500 000	0,2
500 000–600 000	0,3
600 000–700 000	0,6
700 000–800 000	0,7
800 000–900 000	0,8
900 000–1 000 000	0,9
Üle 1 000 000	1

Allikas: Siado 2019

Samuti on olemas erand, millega on võimalus seda tüüpi makse mitte maksta. See erand puudutab suuri peresid, kuid alaealiste arv peab olema vähemalt kolm inimest. Samuti puudutab see peresid, kus ühel selle liikmetest on puude raskusaste vähemalt 80% ning peredel, kelle eelmise maksuaasta sissetulekute tase ei ületanud 9000 eurot, on lootus saada 50% allahindlust. Sama suurt allahindlust võib saada ka siis, kui eluaseme pindala ei ületa 150 ruutmeetrit. (Siado, 2019)

Mis puudutab Kreekas autode omamist, siis maksu maksavad autode omanikud, mille mootori töömaht on alates 1,929 cm³ ja auto vanus on kuni 10 aastat. Kui auto on üle 10 aasta vana, siis see maks ei rakendu. Samuti on luksusmaksust vabastatud puuetega inimeste autod. (Peerov, 2013) Sõidukitele, mille mootori töömaht on vahemikus 1929 kuni 2500 cm³, kehtib 5% maksumäär. Sõidukid, mille mootor on üle 2501cm³, rakendub 10% maksumäär. (Lirn, 2012)

Erandid kehtivad taksodele, haagissuvilatele, kiirabiautodele, matuseautodele, vanglafurgoonidele, elektriautodele ja mõnel juhul mitmeotstarbelistele sõidukitele. Samuti kuuluvad Kreekas luksuskaupade hulka naha- ja karusnahatooted, osaliselt ka siidist vaibad, kalliskivid, ehted ning kellad. Selliste toodete maksumäär on 10%. Lennukite, vesilennukite ja isiklikuks kasutamiseks mõeldud helikopterite maksumäär on 20%. (EuropeanCommission, 2015)

Seega toimub kodanike kinnisvara ja luksusesemete ühel või teisel määral maksustamine erinevates maailma riikides ning nendest maksudest saadav tulu moodustab enamikus arenenud riikides 1–10% kogu riigi maksutulust. Selle maksu tähtsus on riigiti väga erinev, kuid sellistest maksudest saadud tuludel on märkimisväärne mõju eelarvele.

1.4 Maksustamise plussid ja miinused

On teada, et igal maksul on kindel eesmärk ja tagajärjed. Iga maksu kehtestamine võib avaldada nii riigile kui ka inimestele positiivset ja negatiivset mõju. Mitmel riigil on juba olemas teatud praktika ja kogemus luksusmaksude osas ning järeldused on erinevad.

Sardiinia saarel kehtestati mõni aeg tagasi luksusmaks, mis puudutas kõiki jahtide, lennukite ja suurte villade omanikke. Pealegi pidid omanikud muu hulgas maksma kindla summa iga väljumise, saabumise, sildumise ja sadamast lahkumise eest. Maks tühistati 2009. aastal rahaliste vahendite vähese kogumise ja kodanike suure rahulolematuse tõttu.

Ameerika Ühendriikidel oli samuti kogemus selle maksu kehtestamisega, kuid maks tühistati kolme aasta pärast. Lisaks jahtidele, kallitele autodele ja korteritele sisaldas see luksusmaks teatud tüüpi kellasid, ehteid ning karusnahku. Seetõttu on suur osa kodanikke massiliselt maksudest hoidunud, ostes maksustatavaid kaupu välismaalt. (Lavrov & Goltsov, 2017)

Prantsusmaal ei õigustanud uuendused ennast, kuna paljud rikkad inimesed hakkasid selle maksu vältimiseks riigist lahkuma ja uut kodakondsust võtma.

Hiina luksusmaks on riigile edukalt märkimisväärset tulu teeninud ning maks kehtib mitmesuguste kaupadele, mida võib pidada luksuskaupadeks. Seetõttu üritavad aga paljud hiinlased osta luksustarbeid välismaalt ja selliste ostude arv ulatub 80% -ni. (Lazutina & Bannova, 2019)

Igasuguse maksu kehtestamine põhjustab riigieelarvesse teatud tulude ootust, mis on kindlasti riigile eelis. Bulgaaria pole erand, luksusmaksu kehtestamise eesmärk on täpselt sama - saada Bulgaaria eelarvesse täiendavaid tulusid. (Mirela, 2010)

Luksusmaksu peamine eelis sellises riigis nagu Kreeka, on see, et seda kogutakse sõltumata deklareeritud sissetulekust, pidades enesestmõistetavaks, et kallite kaupade, näiteks jahi omamine tähendab teatud sissetulekut.

Selle maksu puuduseks on asjaolu, et see tegelikult nn karistab vara omanikku ning ei pruugi ilmingimata reaalsele sissetulekule vastata. On palju kinnisvaraomanikke, kes on näiteks maksnud pärandimaksu oma kodu eest, millel on bassein, mida Kreekas peetakse luksuseks, ja on nüüd sunnitud vara müüma, sest kinnisvaramaksu katteks puudub sissetulek. (TaxLaw, 2013) Arvatakse, et mainekate autode hinna märkimisväärne tõus toob kaasa asjaolu, et kodanikud ostavad neid kaubamärke välismaalt. (Pepeljaev, 2012)

Luksusmaks aitab muuta rikaste inimeste seas tekkinud väärtushinnangute süsteemi, suurendab motivatsiooni ebaproduktiivse tarbimise asemel tootmisse investeerimiseks ning võib teoreetiliselt suunata investeeringud ja rahavood riigi jaoks olulistesse tööstusharudesse. Liigtarbimisele kulutatud raha kaotab oma tähenduse, kui see on maksustatud ja suudab liikuda nendes majandussfääridesse, kus sellest ei piisa.

Samuti arvatakse, et selle maksu kehtestamine kätkeb endas ohtu, et maksu rakendatakse sagedamini keskklassile, mitte tohutu kasumiga miljardäridele. Keskklass praktiliselt ei registreeri vara teistes riikides ning ei kasuta muid kalli vara omamise skeeme. Samal ajal on peaaegu igal keskklassi esindajal suur korter, maakodu ja kallid auto. Esiteks maksustatakse neid, lisaks saavad inimesed endale lubada kallima kinnisvara ostmist või transporti laenude abil. (Animitsa, 2013) Samas on ka riike, kus tühistatud luksusmaksu taaskehtestamiseks on tehtud mitmeid algatusi. (Pogodina & Borisova, 2015)

Seega on tõhusa maksustamissüsteemi üles ehitamine ja maksualaste õigusaktide muutmine luksusmaksu kehtestamisega äärmiselt keeruline küsimus, mis nõuab sellise maksu kehtestamise väljavaadete ja võimalike tagajärgede põhjalikku majanduslikku analüüsi.

2. LUKSUSMAKSU VÕIMALIKKUSEST EESTIS

2.1 Uuringu metoodika

Lõputöös kasutatakse kvantitatiivset uurimismeetodit. Selline meetod on suhteliselt lihtne, arusaadav ning usaldusväärne. Selle meetodiga saab keskenduda olulistele küsimustele ja teha vastuste põhjal vastavaid järeldusi. Küsitluse eesmärgiks oli hinnata Eesti elanike suhtumist luksusmaksu võimalikku kehtestamisse.

Antud küsimustik koostati Google Docs-is ja see sisaldas kaheksat küsimust - viite põhiküsimust ning kolme vastaja profiili küsimust. Kõikidele küsimustele vastamine oli kohustuslik. Küsimustik sisaldas nii valikvastustega kui ka avatud küsimusi. Küsimustik on esitatud Lisas 1.

Küsimustikuga sooviti uurida erinevaid aspekte. Esiteks saada aru, kas vastaja on oma elus varem luksusmaksu terminiga kokku puutunud. Kui mitte, oli küsitluse alguses toodud põhiline luksusmaksu ja selle kehtestamise definitsioon. See aitab inimest, kes ei olnud luksusmaksust midagi kuulnud. Edasi oli vaja selgeks teha, milline on vastaja suhtumine luksusmaksu võimalikku kehtestamisse Eestis ja millistele esemetele võiks seda kehtestada. Samuti püüti täpsustada, milliseid tagajärgi luksusmaks vastaja vaatevinklist endaga kaasa toob.

Küsimustikku levitati e-posti teel ning sotsiaalvõrgustikus *Facebook* autori sõprade, kolleegide ning Tallinna Tehnikaülikooli äranduse õppekava tudengite seas. Küsimustiku täitmise periood oli 15. oktoober 2020 kuni 17. november 2020. Küsitluse käigus saadi eesti elanikelt 134 vastust. Vastaja profiili küsimused hõlmasid sugu, vanust ning vastaja sissetulekut. Sellised tunnused valiti, et vaadata, kuidas vastajate seisukohad sellistele kriteeriumitele põhinedes erinevad. Analüüs teostati MS Exceli andmetöötlusprogrammi abil. Kuigi küsimustik oli koostatud eesti keeles, laekus ka üksikuid venekeelseid vastuseid.

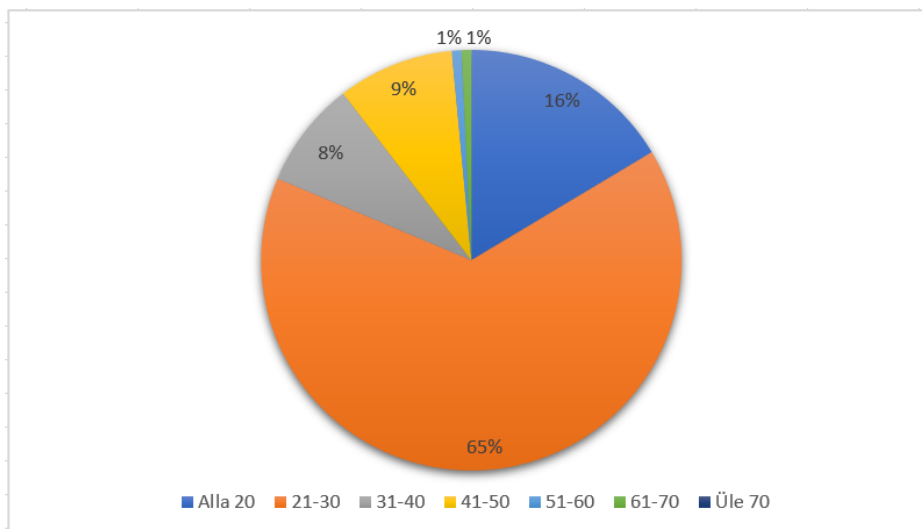
Samuti töö käigus oli tehtud teabepäringud Maanteeametisse ja Lennuametisse, et saada andmeid registreeritud sõidukite kohta. Viimane vajalik selleks, et arvutada ja analüüsida potentsiaalset maksutulu Eestis ning hinnata, kas sõidukitele oleks üldse otstarbekas kehtestada luksusmaks.

Saadud andmete abil sooviti välja selgitada, milline võiks olla maksutulu just Eestis, põhinedes teiste riikide maksusüsteemile. Teabepäring oli saadetud Maanteeameti peaspetsialistile. Küsiti konkreetseid andmeid aastatel 2019 ja 2020 registreeritud sõiduautode vanuse ja võimsuse kohta. Nende andmete põhjal püüti arvutada potentsiaalset maksutulu Eestis. Andmed on saadud *Excel* tabeli formaadis ning arvutused on tehtud sama programmi abil. Maanteeametist küsiti ka andmeid 2019 ja 2020. aastal registreeritud veesõidukite ning Lennuametist registreeritud lennukite ja helikopterite kohta.

2.2 Uuringu tulemused ja analüüs

Küsimustele vastas kokku 88 naist, mis moodustas 66% vastanutest ning 46 meest, mis moodustas 34% vastanutest.

Joonisel 1 on välja toodud vastanute vanused. Kõige rohkem vastajaid oli vanusegrupis 21–30 aastased, neid oli 65% (87 inimest). 16% vastanutest ehk 22 inimest olid alla 20 aastased. 41–50 aastased moodustasid 9% ehk neid oli 12 inimest. Vanusegrupis 31–40 oli 11 vastanut ehk 8%. Ülejäänutest oli üks respondent vanusegrupist 51–60 ning üks vastaja oli 61–70 aastane.

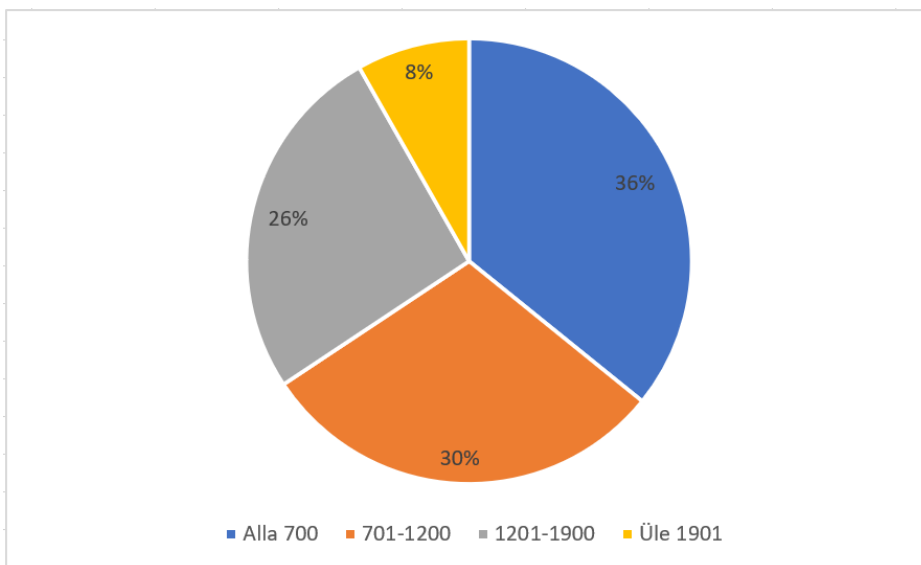

Joonis 1. Vastajate vanusegrupid

Allikas: Autori koostatud lisa 2 toodud andmete alusel

Analüüsis küsimust, milline on vastaja sissetulek (Joonis 2), võib järeldada, et enamikul on see madalam kui 700 eurot kuus, moodustades 36% küsitletutest ehk 48 inimest. 40 inimest, mis

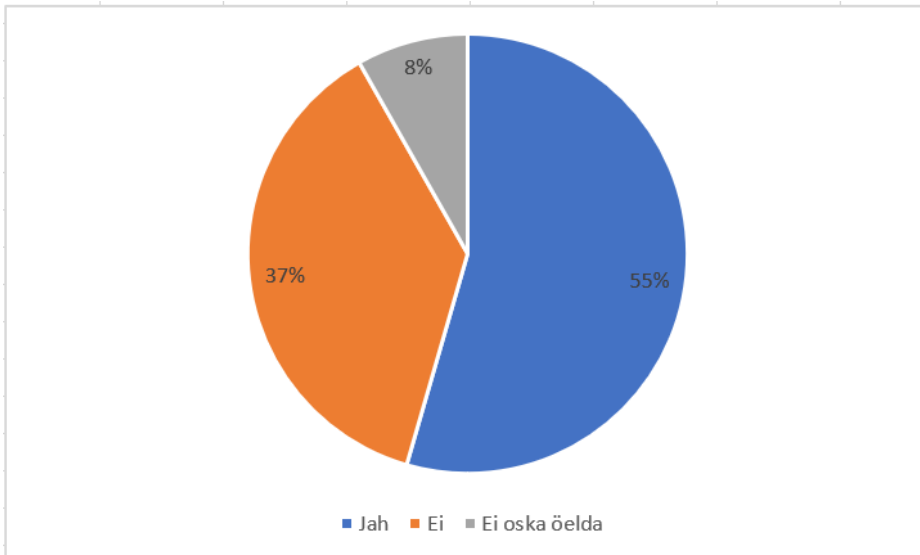
moodustab 30% teenivad brutopalka vahemikus 701–1200 eurot. 26% inimestest saab brutopalka 1201–1900 eurot. 8% vastanutest (11 inimest) saab rohkem kui 1901 eurot kuus, mis on rohkem kui Eesti keskmine brutopalk. Statistikaameti andmete põhjal on Eesti keskmine palk 2020. aastal 1457 eurot. (Statistikaamet, 2020)

Joonis 2. Vastajate bruto sissetulek kuus

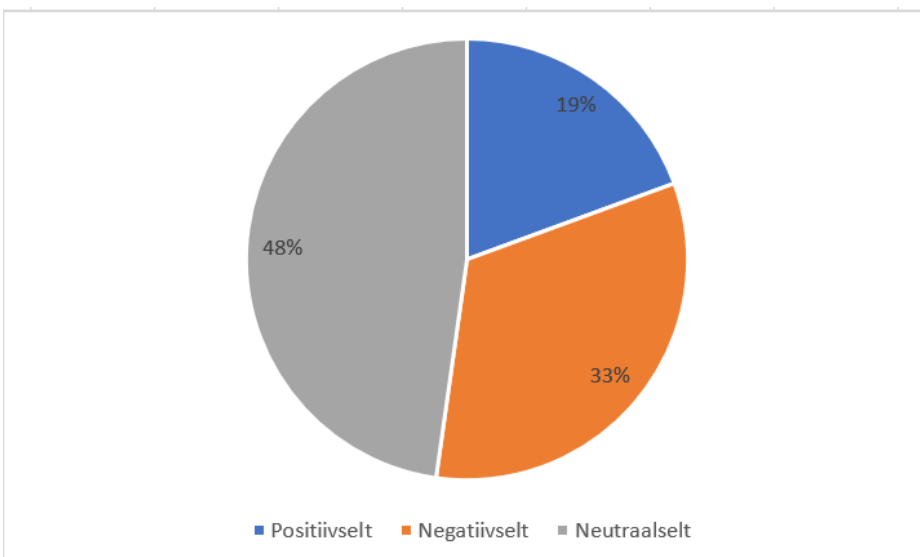
Allikas: Autori koostatud lisas 3 toodud andmete alusel

Andmete analüüsist selgus, et suur osa vastanutest olid luksusmaksust varem kuulnud, moodustades 55% ehk 73 inimest. Joonisel 3 on välja toodud vastanute protsentuaalne suhe. Siiski ei olnud 37% vastanutest sellest maksust üldse kuulnud. Väiksem osa vastajatest, mis moodustas 8% ehk 11 inimest, ei osanud öelda, kas nad olid sellest kuulnud või mitte. Vastuseks valisid nad variandi „Ei oska öelda“.

Joonis 3. Vastajate teadlikkus luksusmaksust
 Allikas: Autori koostatud lisa 4 toodud andmete alusel

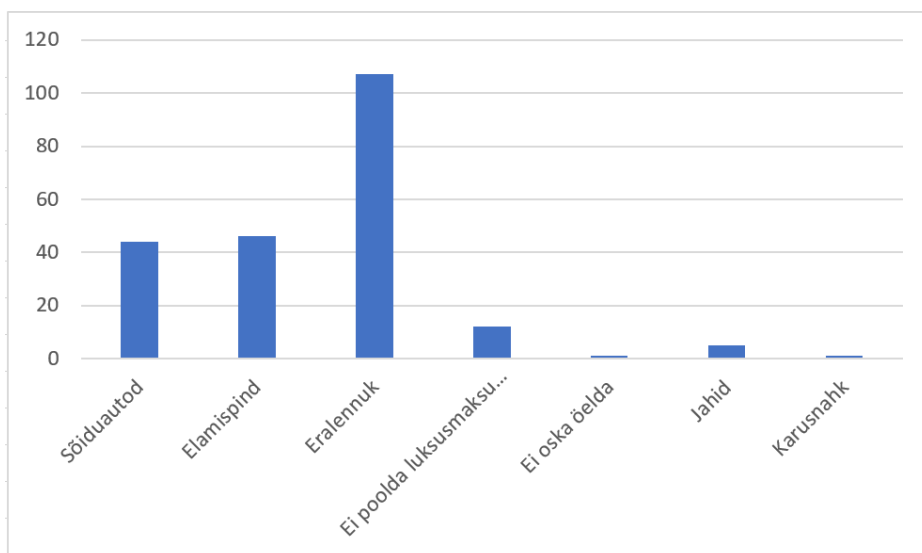
Vastanute suhtumine luksusmaksu võimalikku kehtestamise Eestis on välja toodud joonisel 4. Suuremal osal vastanutest on suhtumine neutraalne- nemad moodustavad 48%. Negatiivne suhtumine on 44 inimesel (33%). Küll aga suhtub 19% Eesti elanikest ehk 26 inimest luksusmaksu võimalikku kehtestamise positiivselt.

Joonis 4. Vastajate suhtumine luksusmaksu võimalikku kehtestamise
 Allikas: Autori koostatud lisa 5 toodud andmete alusel

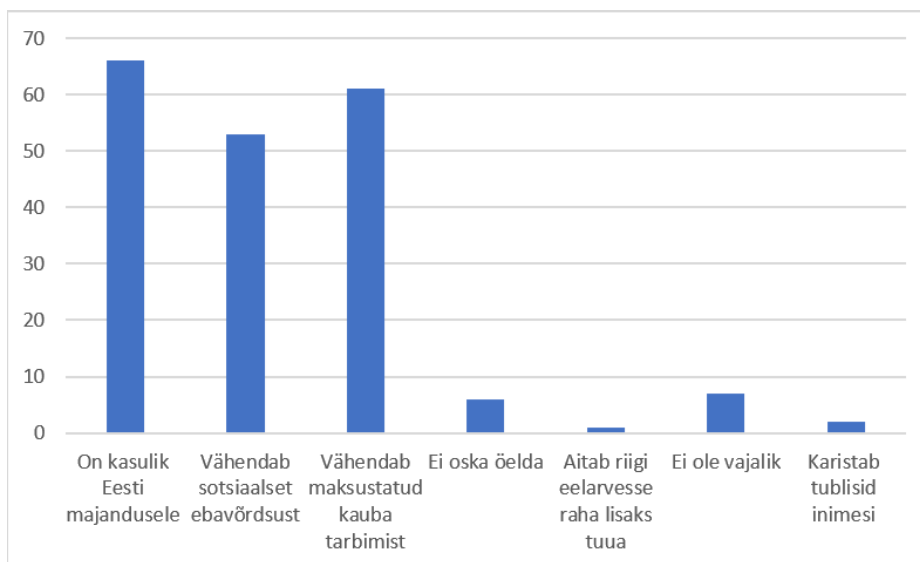
Analüüsis küsimust, millistele esemetele võiks käesoleva maksu kehtestada, võib kokku võtta järgnevalt (Joonis 5): 12 inimest mainisid veel kord seda, et nemad ei poolda luksusmaksu

kehtestamist. 107 inimest arvasid, et maksu võiks kehtestada eralennukitele. 46 vastanut arvas, et selle võiks kehtestada elamispinna alates n-hinnast. Samuti võib üsna suure osa küsitletavate (44 inimest) arvates kehtestada luksusmaksu sõiduautodele. Üks inimene jäi seisukohale, et ta ei oska öelda. 5 inimest pakkusid, et maksu võiks Eestis kehtestada jahtidele. Ühe vastaja arvates võiks maksu kehtestada karusnahale.

Joonis 5. Vastajate arvamused, millistele esemetele võiks kehtestada luksusmaksu
Allikas: Autori koostatud lisas 6 toodud andmete alusel

Enamik vastanutest (66 inimest) arvab, et luksusmaksu kehtestamine on eesti majandusele kasulik ja 61 inimest arvab, et selle maksu rakendamine vähendab maksustatud kauba tarbimist. Sama palju küsitletavatest ehk 53 inimest usub, et see vähendab sotsiaalset ebavõrdsust. 7 inimest rõhutas, et see maks ei ole vajalik ja nad ei poolda seda. 6 inimest ei osanud arvamust avaldada. Kaks inimest arvas, et selline maks karistab tublisid inimesi, kui nad head tööd teevad. Üks vastaja märkis, et see maks võiks aidata riigil elarvесе lisaraha tuua. Joonis 6 illustreerib neid näitajaid.

Joonis 6. Luksusmaksu tulemused vastanute vaatevinklist
Allikas: Autori koostatud lisa 7 toodud andmete alusel

Avatud küsimuse põhjal, milliseid tagajärgi vastaja luksusmaksu kehtestamisel näeb, saab välja tuua järgmist. Paljude arvates (14 inimest) liigub luksusmaksu kehtestamisel raha välisriikidesse, kus luksusmaks puudub. Samuti väheneb luksuskaupade tarbimine, toimub jõukate inimeste raha liikumine Eestist välja. Hakatakse registreerima oma vara teises riigis, küll aga sõltub see maksu protsendist. 26 vastanut ei osanud/soovinud oma arvamust avaldada. 22 vastanut märkis, et luksusmaksu kehtestamine ei ole hea mõte ning see oleks ebavõrdne kohtlemine, mis võib tekitada rikkastes inimestes kriitikat ja protesti. Nad pakkusid selle asemel progressiivse tulumaksu süsteemi kehtestamist, mida kasutab näiteks Rootsi. 16 inimest on veendunud, et selline maks on majandusele kasulik. See toob positiivsed tagajärjed Eesti majandusarengule, mis on meile kasulik. Üks vastaja arvab, et see on hea kriisilahendus. Natuke väiksem osa vastanutest ehk 14 inimest arvab, et luksusmaks ajendab illegaalseid tegevusi ning salakauba liikumist ning suurendab maksudest kõrvale hiilimist ning virisemist. Inimesed on väga leidlikud ning leiavad variante, et sellest mööda hiilida. 10 vastanut tõi välja, et see tekitab vähem luksusesemete tarbimist ja inimesed hakkavad luksustoote ostu peale enne ostu tegemist põhjalikumalt mõtlema. Osa vastajatest (14 inimest) arvab, et luksusmaksu tagajärjeks on sotsiaalne võrdsus ja tulemus on üldiselt positiivne. Üks idee oli selline, et maksus ei ole midagi halba. Arukas ja töökas inimene on väärt luksuslikult elamist, kuid mõistlik oleks mingi protsent ka riigile anda. Kuuel vastajal tekkisid küsitavused maksu suuruse ja maksumaksja osas st kellele seda maksu rakendatakse. On hirm, et tavainimestel on raskem kallist asja osta. Kahe vastaja arvates on keskkonnale parem, kui eralennukeid kasutatakse vähem.

Analüüsidest vastuseid küsitletute sissetuleku kontekstis, on näha, et suurema osa vastanute tulud on alla 700 euro kuus või 701 kuni 1200 eurot kuus, mis on väiksem kui Eesti keskmine brutopalk ehk 1457 eurot. (Statistikaamet, 2020) 82 selle sissetulekuga inimest on nooremad kui 30 aastat, kuid 6 inimest kuuluvad vanema vanuse kategooriasse: 2 inimest vanuses 31–40 aastat ning 4 inimest vahemikus 41–50 aastat. Alla Eesti keskmist teenivad inimesed kipuvad arvama, et üldiselt on luksusmaksu kehtestamine Eesti majandusele kasulik ja vähendab sotsiaalset ebavõrdsust. Samal ajal neist pooled on absoluutselt veendunud, et maksu kehtestamise korral väheneb just maksustatud kauba tarbimine või hakkavad inimesed ostma kaupa välismaalt. Inimesed, kelle sissetulek on väiksem, kui 1200 eurot, arvavad et Eestis võib maksu kehtestada eralennukitele ja sõiduautodele. Noored ei ole sellisest maksust varem eriti kuulnud.

Inimesi, kelle sissetulek on 1201–1900 eurot kuus, oli 35. Enamik neist on vanuserühmas 31–40 ning 41–50 aastat. Samuti üks inimene vanuses 51–60 ja 61–70 aastat. Selles kategoorias on 19 naist ja 16 meest. Selle sissetulekuga inimeste suhtumine on pigem negatiivne, kuid 7 inimest suhtuvad siiski positiivselt. Tuleb mainida, et vastajad, kes töid välja, et on varem sellest maksust kuulnud, suhtuvad võimalikku luksusmaksu kehtestamisse positiivselt. See võib olla seotud sellega, et nad teavad, kuidas see maks teistes riikides toimib ning milliseid tagajärgi endaga kaasa toob. Enamik teadlikest vastanutest arvab, et see maks on majandusele kasulik, kuid kehtestamise tagajärjena näevad nad seda, et maksumaksjad leiavad võimaluse, kuidas maksmist vältida.

Küsimustiku viimaseks sissetuleku kategooriaks oli tulu üle 1900 eurot kuus. Selles kategoorias oli kokku 11 inimest- peamiselt mehed ja üks naine. Enamiku vastajate vanus oli 31–40 aastat (5 inimest) ning 41–50 aastat (6 inimest). 9 inimest sellest kategooriast olid varem luksusmaksust kuulnud ja kaks inimest ei olnud. Mitte ükski selle sissetulekuga vastanutest ei suhtunud luksusmaksu võimalikku kehtestamisse positiivselt. Nemad on veendunud, et maks on halb mõte ja see tekitaks ebavõrdsus st maksumaksjaid ei koheldaks võrdselt. Küll aga väljendati vastustes ühehäälselt, et kehtestamise korral saab seda maksu rakendada eralennukitele, elamispindadele ja jahtidele.

Seega võttes arvesse vastaja profiili, on näha, et inimeste vanus mängib suuremat rolli kui sissetulek. Erinevates vanustes inimesed suhtuvad maksu erinevalt, mis on loogiline. Noorte suhtumine maksu kehtestamisse on neutraalne, vanemate suhtumine vastupidine. On huvitav see,

et nii noorem kui ka vanem põlvkond arvab, et luksusmaks on majandusele kasulik ja seda saab rakendada eriti eralennukite suhtes.

2.3 Luksusmaksu rakendamise võimalustest Eestis

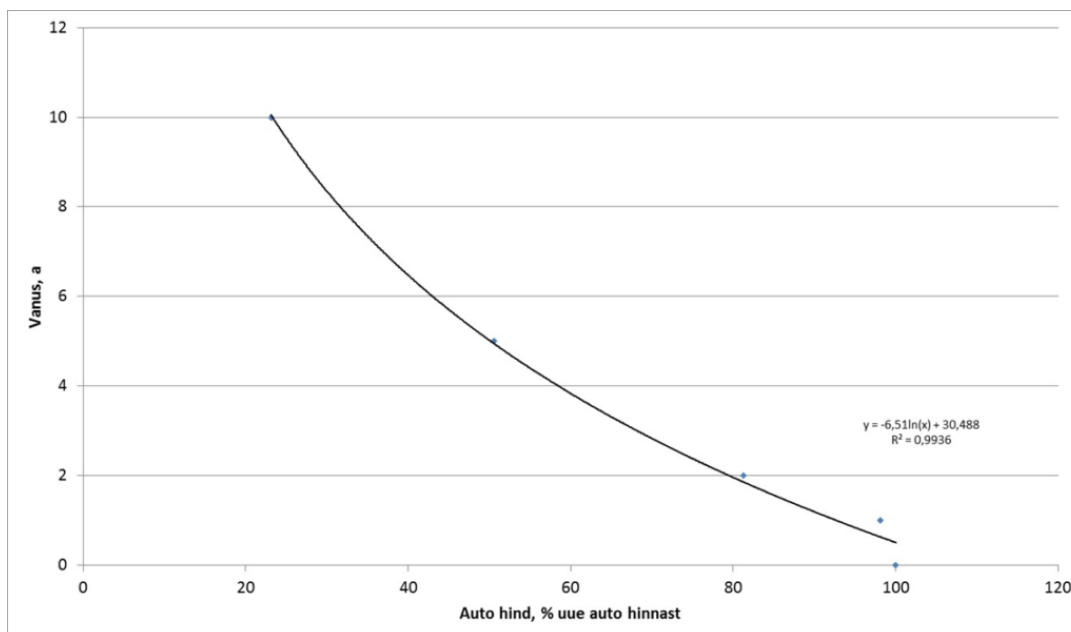
Eestis on arutatud vaid ilutulestiku luksusmaksu kehtestamise ideed, kuid lõpuks peeti seda ebamõistlikuks. (Vasli, 2019) Samas võib luksusmaksu kehtestamise kohta tuua mitmesuguseid näiteid teiste riikide praktikatest. Üks sellistest võimalustest oleks Eestis kehtestada autodele luksusmaks.

Varasemalt käsitletud riikidest lähtus Bulgaaria maksu arvutamisel auto mootori võimsusest, Kreeka mootori töömahust ja tehinguhinnast, mis peaks kajastama auto rahalist väärtust. Auto rahaline väärtus on teoreetiliselt üks parimaid näitajaid iseloomustamiseks auto väärtust, kuid probleemiks võib kujuneda selle suurusega manipuleerimine.

CO₂ emissioon on maksustamise alusena hea keskkonna aspektist ning kuna uuemad autod on reeglina parema näitajaga, soodustaks see ka autopargi uuendamist. Küll aga pole selle näitaja seos auto hinnaga piisavalt tugev, et saaks öelda, et see näitaja iseloomustab hästi auto rahalist väärtust, mis just luksusmaksu puhul on oluline.

Sõiduki võimsus on statistilises mõttes ülitugevas korrelatsioonis auto hinnaga (üle 90%). Seda nii uute kui ka kasutatud sõidukite puhul. Võimsusel on ka keskmiselt tugev statistiline seos CO₂ emissioonide näitajaga, mis kaasneva nähtusena suunab maksustamist ka rohkem keskkonnakahjule. (Kaarna, 2016)

Maksustamisel oleks oluline arvesse võtta ka auto vanust, kuna auto vananedes selle väärtus väheneb ka. Vaid kaks aastat vana auto puhul väheneb selle väärtus 20% võrra ning 10 aastaga auto väärtus langeb ligi 80%, seda illustreerib Joonis 7. (*Ibid.*)

Joonis 7. Autode väärtus ja vanus, vanusegrupi keskmised
Allikas: Kaarna 2016

Seega, et arvutada potentsiaalset maksutulu just Eesti kohta, koostas autor Maanteeametisse teabenõude, et saada liiklusregistrist andmeid. Küsiti aastatel 2019 ja 2020 (eraldi väljatooduna) registreeritud sõiduautode andmed vanuse ja mootori võimsuse (kW) kohta. Nende andmete alusel püüti arvutada Bulgaaria luksusmaksu meetodikat arvestades Eesti kohta ligikaudse maksutulu. Andmeid liiklusregistrist on saadud *Excel* formaadis. (Maanteeamet, 2020)

Andmetöötlus toimus samuti *Excelis*, selleks kasutati Bulgaaria valuuta kurssi euro suhtes ning grupeeriti sõiduautod uuteks, kasutatud ja vanadeks. Kasutatud autosid vaadeldi vahemikes 120–150 kW ning 150 kW ja üle, nagu Bulgaaria näiteski. Kuna luksusmaks peaks olema suunatud pigem rikkamatele ehk maksejõulisematele, kes soetavad pigem uuemaid sõiduautosid, võeti arvutuse käigus auto vanuse piiriks viis aastat. See tähendab, et vanemaid kui viieaastasi autosid luksusmaksuga ei maksustataks.

2019. aasta analüüsi andmetest on näha, et kokku on registreeritud 36 602 autot (Tabel 4). Neist uusi, mille mootori võimsus on üle 120 kW, on 4758, kuid kokku moodustavad uued autod 38,7% kõigist autodest (14 169 autot).

Tabel 4. Liiklusregistris registreeritud sõiduaudod aastatel 2019 ja 2020

Sõiduaudod	2019. aastal registreeritud sõiduaudode arv	Maksustatavate sõiduaudode osatähtsus	Registreeritud sõiduaudode arv seisuga 30.11.2020	Maksustatavate sõiduaudode osatähtsus
Autod kokku	36 602	100%	26 511	100%
Uued kokku	14 169	38,7%	9918	37,4%
alla 120 kW	9411	25,7%	6594	24,9%
120 kW ja üle selle	4758	13%	3324	12,5%
Kasutatud (kuni 5 a)	7096	19,4%	5690	21,5%
alla 120 kW	2621	7,2%	2029	7,7%
120–150kW	2438	6,7%	1807	6,8%
Üle 150kW	2037	5,5%	1854	7%
Üle 5 aasta vanad autod	15 337	Ei maksustata	10 903	Ei maksustata

Allikas: autori koostatud Maanteeametilt saadud andmete põhjal

Jälgides Bulgaaria süsteemi, kus autosid maksustatakse nii, et 120 kW ühe ületava kW hind on 46 eurot pluss 358 eurot, tuleb 2019. aastal kokku 11 301 429,60 eurot. Vahemikus 120–150 kW on iga ületava kW hind 18 eurot. Kokku on selles kategoorias 2438 autot. Võimalik maksutulu nendelt autodelt võiks olla 736 421,40 eurot aastas. Vahemikus üle 150 kW on kokku 2037 autot. Eeldame, et ületava kW hind on 30 eurot, nagu Bulgaarias. Seega oleks võimalik maksutulu 2019. aastal 3 702 000 eurot. Vanade autode osakaal moodustab 41,9% (15 337 autot) ning neid autosid ei maksustataks. Kokku oleks olnud võimalik 2019. aastal riigieelarvesse tuua 15 739 851 eurot, maksustades 9233 sõiduaudot Bulgaaria printsiibi järgi, nagu näitab Tabel 5.

Tabel 5. Potentsiaalne maksutulu 2019. aastal

Maksustatavate sõiduaudode arv	Maksustatavad kilovatid kokku	Potentsiaalne maksutulu 2019. aastal
Uued	4758	11 301 429,60
Kasutatud	4475	4 438 421,40
Kokku	9233	15 739 851

Allikas: autori koostatud Maanteeametilt saadud andmete põhjal

Tabelist 4 on näha, et 2020. aasta 30. novembri seisuga oli aasta jooksul registreeritud kokku 26513 autot. 9918 neist on uued autod ehk nende registreerimise aasta on 2020. 3324 sõiduaudomootori töömaht on üle 120 kW ehk neid maksustatakse. Uutest autodest laekuks maksutulu sama printsiibi järgi arvutades 9 200 790,80 eurot aastas (Tabel 6).

Tabel 6. Potentsiaalne maksutulu 2020. aastal

Maksustatavate sõiduautode arv		Maksustatavad kilovatid kokku	Potentsiaalne maksutulu 2020. aastal
Uued	3324	174 148	9 200 790,80
Kasutatud	3661	151 053	4 154 766,6
Kokku	6985	325 201	13 355 557,4

Allikas: autori koostatud Maanteeametilt saadud andmete põhjal

Vahemikus 120–150 kW on 2020. aasta jooksul kokku 1807 autot. Sellest kategooriast saaks 565 221,60 eurot aastas. Vahemikus 150 kW ja üle selle oli 2020. aasta jooksul registreeritud kokku 1854 autot ning nende eeldatav maksutulu on 3 589 545 eurot. Kokku oleks 2020. aasta jooksul riigi maksutulu 13 355 557,4 eurot, maksustades 6985 sõiduautot.

Kuna Maanteeametist ei ole võimalik saada andmeid autode müügitehingute hindade kohta, siis ei ole autoril võimalik ka kogu potentsiaalset maksutulu Eesti kohta välja arvutada Kreekas luksusmaksu arvutamise meetodikast lähtuvalt. Siiski toob autor mõne näite, kuidas antud süsteem Kreekas toimib, võttes aluseks uue auto puhul Amserv Auto kodulehel kuvatud andmed hindade kohta ning kasutatud auto näitel on aluseks auto24 kodulehel müügikuulutusel toodud hind.

Järgnevalt toob autor luksusmaksu arvutamise konkreetsete autode näitel. Tuginedes varem käsitletud Bulgaarias kasutatavale maksustamise metoodikale, siis Toyota Rav 4 (Luxury Plus) (esmaselt registreeritud 2020 aastal, võimsus 163kW) registreerimine liiklusregistris toonuks Eesti riigile 956 eurot maksutulu.

Kui oleks maksu arvutamise aluseks võetud Kreekas kasutatav metoodika, siis oleks Toyota Rav 4 (Luxury Plus), mille hind on 35800 eurot (esmane reg. 2020, mootori töömaht 2487cm³) registreerimine liiklusregistris toonud Eesti riigile $35800 \times 5\% = 1790$ eurot maksutulu.

Kasutatud auto näiteks on BMW 320 xDrive Sportline GT, mille hind on 23 000 (esmane reg. 2018, võimsus 140kW, mootori töömaht 1995cm³). Arvutades Bulgaaria printsiibi järgi maksutulu oleks 360 eurot. Kreeka printsiibi järgi maksutulu oleks 1150 eurot.

Samas nagu varem mainitud, siis Kreeka süsteemi miinuseks on maksu arvutamisel müügihinnast lähtumine, mis on vähekasutatud autode puhul suuresti manipuleeritav. Seega on antud töö autor arvamusel, et Bulgaaria süsteem oleks Eesti jaoks parem.

Hetkel ei ole Eestis sõiduautodele kehtestatud maksu. Liiklusregistris registreerimisel makstakse küll arvelevõtmise või omanikuvahetuse puhul riigilõivu, mis ei sõltu auto väärtusest. Riigilõivu ei peeta maksuks, vaid tegemist on tasuga tehingu vormistamise eest.

Eestis maksavad ettevõtted küll sõiduautodelt lähtuvalt kilovattidest tulu- ja sotsiaalmaksu, kui neid sõiduautosid kasutatakse erasõitudeks. Sellisel juhul ei maksustata mitte autosid kui vara, vaid hüve andmist töötajale nagu ka teisi erisoodustusi. Kui sõiduautosid kasutatakse ainult ettevõtluseks, siis sõiduautodelt eraldi maksukohustusi ei teki.

Seega Bulgaaria maksustamise põhimõtte ülekandmisel Eestis registreeritud sõiduautodele ei kujutaks endast nn topeltmaksustamist.

2.4 Järeldused ja ettepanekud

Kaubad, mille tarbimine viitab rikkusele või suhtelisele heaolule, võib maksustada luksusmaksuga. Maksustada saab mitmesuguseid luksuseseid, näiteks kinnisvara, autosid, ehteid, jahte ning eralennukeid. Sellega seoses oli kõige huvitavam vaadelda luksusmaksu rakendamise viise teistes riikides, kus see praktika on juba olemas.

Bulgaaria luksusmaksu praktikat võiks käsitleda Eesti kontekstis. Selle riigi autode maksustamise süsteem võiks olla rakendatav ka Eestis. Teatava sõiduki võimsuse maksustamise süsteem on üsna lihtne, kuid tõhus. Kulude arvutamine põhineb ületatavatel kW-del. Samuti aitab sellisel kujul maks võidelda keskkonna eest, kuna stimuleeritakse väiksema võimsusega sõidukite ostmist.

Käesoleva töö raames oli teostatud Maanteemeti andmete analüüs. Analüüs põhines Bulgaaria sõidukite maksustamise printsiibil. Bulgaaria vahetuskurss on teisendatud eurodeks. Arvutamiseks oli kasutatud autode vanuse ja võimsuse andmeid aastatel 2019 ja 2020. Just selliseid andmeid küsiti Maanteemetist päringu teel. Nende andmete põhjal sai arvutada ligikaudse maksutulu Eestis, kui rakendada luksusmaksu sõiduautodele. Bulgaaria printsiipi rakendades tooks Luksusmaks riigieelarvesse umbes 15 miljonit eurot aastas.

Autori hinnangul on kõige edukam luksusobjektide maksustamise praktika sõiduki ja kinnisvara maksustamine.

Eestis oleks potentsiaali ka kalli st luksuskinnisvara maksustamisel, aga see vajaks eelnevalt korralikku analüüsi, mis hinnatasemest ja kuidas seda rakendada. Antud töö mahtu ja võimalusi arvestades seda käesolevas töös ei analüüsitud.

Eralennukid ja jahid on küll teistes riikides samuti kohati maksustatud, aga Eesti varasem praktika Tallinna paadimaksu näitel kinnitab fakti, et tegemist on nn liikuva varaga ja omanikud registreeriksid oma jahid mujale (st naaberriiki), kus maksu ei kohaldu. Samuti on Eestis registreeritud jahtide ja eralennukite arv väga väike, mis teeks selle maksu administreerimise kulukaks ehk mõttetuks.

Autori arvates ei oleks Eestis ka mõtet kehtestada maksu karusnahale. Samal arvamusel olid ka enamik küsitletutest. Üldjuhul Eestis taunitakse loomade kasvatamist karusnaha saamise eesmärgil ja ehtsast karusnahast tooteid (näiteks kasukaid) paljud eetilistel põhjustel ei kannu. Et maksustamine ära tasuks, peaks kehtestama suhteliselt kõrge maksu. See aga viiks tulemuseni, kus kaupa oleks odavam soetada teistest riikidest, kus maksu ei ole ja kokkuvõttes maksutulu ei laekuks.

Võiks arvata, et luksusmaksu kehtestamine on hea võimalus eelarvetulude suurendamiseks. Praegu, pandeemia ajal on see eriti aktuaalne. On teada, et maksutulude suurendamiseks on kõige populaarsemad maksud tarbimismaksud. (Hammes, Machrafi, & Huzjan, 2020) Luksusmaks on üks neist maksudest. Kindlasti on erinevates riikides luksusmaksul väga erinevad spetsifikatsioonid. Ilmselt omab mis tahes maksu kehtestamine riigi majandusele mõju. Eesti majandusele oleks luksusmaksu kehtestamine autori hinnangul kasulik.

KOKKUVÕTE

Üha rohkem inimesi eelistab tänapäeval oma elus luksuslikke asju, millest mõnede hind on nii kõrge, et osades riikides on neile kehtestatud eriline maks. Kui toote, ostu või teenuse väärtus ületab mingi piiri, siis seda maksustatakse. Sellist maksustamise viisi on nimetatud luksusmaksuks. On teada, et maksustada saab mitmesuguseid luksuseseid, näiteks kinnisvara, autosid, ehteid ja muud. Sellega seoses on käesolevas töös vaadeldud, kuidas on rakendatud luksusmaksu teistes riikides.

Antud töö eesmärk oli selgitada välja luksusmaksu kehtestamise võimalused ja hinnata luksusmaksu kehtestamisel võimalikke tagajärgi Eestis tuginedes teiste riikide praktikatele.

Uurimise käigus selgus, et erinevate riikide luksusmaksu definitsioonid on väga erinevad. Kogemus näitab, et ajaloo jooksul on maksustatud väga erinevalt ja ka tagajärjed on olnud erinevad. Luksusmaks on kehtestatud näiteks Bulgaarias, Hiinas, Tšillis ja Kreekas.

Analüüsides, kuidas saaks Eesti kontekstis luksusmaksu rakendada ja milline võiks olla maksutulu, tehti teabepäring Maanteeametile. Selle abil sooviti arvutada potentsiaalset maksutulu Eestis 2019. ja 2020. aasta andmetel, maksustades sõiduautosid Bulgaaria printsipi järgi. Tuli välja, et Bulgaaria printsipi saaks hästi rakendada ka Eesti kontekstis. See toob positiivset mõju Eesti majandusele ja riigieelarvele.

Samuti kasutati töö käigus kvantitatiivset uurimismeetodit ehk viidi läbi küsitlus Eesti maksumaksjate seas. Analüüsiti Eesti maksumaksjate suhtumist luksusmaksu võimalikku kehtestamisse. Uuring näitas, et Eesti maksumaksjate suhtumine on väga erinev - mõned on maksu poolt, teised aga vastu. Tuleb mainida, et paljud vastanud näevad selle maksuga seoses ebasoovitavaid tagajärgi. Inimesed ei poolda liigset maksude maksmist, mis on loogiline. Mõned küsitletud on aga veendunud, et selle maksu rakendamise korral saaks vähendada sotsiaalset ebavõrdsust.

Käesolevas töös oli püstitatud kolm uurimisülesannet. Esiteks oli oluline selgitada ja analüüsida luksusmaksu definitsiooni ning selle mõju riigi majandusele. Teiseks tuua välja luksmaksu eelised

ja puudused ning hinnata maksu kehtestamise võimalikke tagajärgi tuginedes teiste riikide praktikale ning maksumaksjate arvamusele.

Püstitatud ülesanded ja analüüs said teostatud ning vastused leitud. Antud tööd võiks edasi arendada, analüüsidest lisaks sõiduautodele ka kinnisvara maksustamise võimalusi.

SUMMARY

LUXURY TAX AND ITS APPLICATION IN ESTONIA BASED ON A WORLDWIDE PRACTICE

Polina Mintšenkova

More and more people today prefer luxury things in their lives, some of which cost so much that some countries impose a special tax on them. If the value of a product, purchase or service exceeds a certain limit, it is taxed. This type of taxation is called a luxury tax. It is known that a variety of luxury items can be taxed, such as real estate, cars, jewelry and more. In this regard, this work has examined the experience of applying the luxury tax in different countries.

The aim of this work was to find out the possibilities of introducing a luxury tax and to assess the possible consequences of introducing a luxury tax in Estonia based on the practices of other countries.

The investigation revealed that the definitions of the luxury tax in different countries are unique. Experience shows that taxation has been very different throughout history and the consequences have been different. The luxury tax is introduced in Bulgaria, China, Chile and Greece.

It was important to analyze how the luxury tax could be applied in the Estonian context and what the tax revenue could be. To get an answer the author requested information to the Estonian Road Administration. The aim of that was to calculate the potential tax revenue in Estonia in 2019 and 2020 year by taxing cars according to the Bulgarian principle. It turned out that the Bulgarian principle could be well applied in the Estonian context as well. This will have a positive effect on the Estonian economy and state budget.

In the current work was also used a quantitative research method. A survey was conducted among Estonian taxpayers. Was analyzed the attitude of Estonian taxpayers to the potential introduction of a luxury tax. The survey showed that the attitude of Estonian taxpayers is very different- some are in favor of the tax, others against. It should be mentioned that many respondents see

undesirable consequences of this tax. People are not in favor of over-paying taxes, which is logical. However, some respondents believe that this tax could reduce social inequalities.

In this work, there was set three research tasks. First, it was important to clarify and analyze the definition of a luxury tax and its impact on the national economy. Secondly, to highlight the advantages and disadvantages of the luxury tax and to assess the possible consequences of the introduction of the tax based on the practice of other countries and the opinion of taxpayers.

The set tasks and analysis were completed, and the answers were found. This work could be further developed by analyzing the real estate taxation in addition to cars.

KASUTATUD ALLIKAD

- Animitsa, P. (2013). Налог на роскошь: зарубежный опыт и российские перспективы. *Управленец*, 4-5.
- Baba, B. (2017). *Luxury Tax: To be or not to be?* Kättesaadav: <https://www.pwc.com/ng/en/assets/pdf/tax-watch-march-2017-luxury%20-tax.pdf>, 18. detsember 2020.
- Boying, F. (2016). Taxation in China. *Taxation of luxury goods in China*. Dufe: School of international business.
- Dawson, B. (2020). *Residents and activists on the scrapping of Germany's 'luxury' tampon tax*. Kättesaadav: <https://www.dazeddigital.com/life-culture/article/47841/1/residents-and-activists-on-the-scrapping-of-germanys-luxury-tampon-tax>, 10. detsember 2020.
- Deloitte. (2019). *Luxury tax – What is the end game?* Kättesaadav: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ng/Documents/tax/inside-tax/ng-luxury-tax-what-is-the-end-game.pdf>, 18. detsember 2020.
- Devonshire-Ellis, C. (2012). *Luxury Tax in China*. Kättesaadav: <https://www.china-briefing.com/news/luxury-tax-in-china/>, 10. detsember 2020.
- European Commission. (2011). *Taxation and customs union*. Kättesaadav: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/legacy/taxDetail.html?id=57/1313712000&taxType=Other+indirect+tax, 15. detsember 2020.
- European Commission. (2015). *Taxation and customs union*. Kättesaadav: https://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/legacy/taxDetail.html?id=1141/1424159165&taxType=Other+indirect+tax, 20. detsember 2020.
- ExportGov. (2019). *Chile - Import Tariffs*. Kättesaadav: <https://www.export.gov/apex/article2?id=Chile-Import-Tariffs>, 18. detsember 2020.
- Kaarna, R. (2016). *Firmaautode erakasutuse maksustamisest*. Kättesaadav: <https://blogi.fin.ee/2016/07/firmaautode-erakasutuse-maksustamisest/>, 22. detsember 2020.
- Kagan, J. (2020). *Luxury Tax*. Kättesaadav: https://www.investopedia.com/terms/l/luxury_tax.asp, 18. detsember 2020.
- Hammes, K., Machrafi, M., & Huzjan, V. (2020). *Economic and Social Development*. Rabat: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency.
- KPMG. (2018). *Chile - Indirect Tax Guide*. Kättesaadav: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2018/10/chile-indirect-tax-guide.html>, 10. detsember 2020.

- Lavrov, S., & Goltsov, D. (2017). НАЛОГ НА РОСКОШЬ: ИСТОРИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ. *НАЛОГ НА РОСКОШЬ*, pp. 4-5.
- Lazutina, D., & Vannova, K. (2019). НАЛОГ НА РОСКОШЬ: ПРАКТИКА ПРИМЕНЕНИЯ В РОССИИ И ЗА РУБЕЖОМ. *НАЛОГ НА РОСКОШЬ*, pp. 11-12.
- Lirn, K. (2012). *Circulation tax*. Kättesaadav: <http://livingingreece.gr/2012/12/28/road-tax-greece/>, 15. detsember 2020.
- Maanteeamet. (2020). *Esmaselt registreeritud sõiduautod 2019 aasta*. Kättesaadav: https://drive.google.com/file/d/18YjnvvgIGh0tfFquoI1CJxZ_P8dOn3fw/view?usp=sharing, 25. detsember 2020.
- Minaev, S. (2009). *Налог класса «люкс»*. Kättesaadav: <https://www.kommersant.ru/doc/1158640>, 13. detsember 2020.
- Mirela. (2010). *Налог на роскошь в Болгарии – за и против*. Kättesaadav: <https://www.mirela.bg/ru/novosti-bulgaria/-offer14594.ht>, 18. detsember 2020.
- Novinite. (2010). *Bulgaria Levies Luxury Tax on Big Cars, Properties*. Kättesaadav: <https://www.novinite.com/articles/121308/Bulgaria+Levies+Luxury+Tax+on+Big+Cars+%2C+Properties>, 15. detsember 2020.
- Peerov, O. (2013). *Налог на роскошь в Греции*. Kättesaadav: <https://novosti.gr/2013/01/14/yacht/>, 18. detsember 2020.
- Pepeļjaev, S. (2012). *Налог на роскошь — лишь имитация справедливости*. Kättesaadav: <https://www.forbes.ru/sobytiya-column/vlast/80043-imitatsiya-spravedlivosti>, 16. detsember 2020.
- Pogodina, & Borisova. (2015). *Налоговые системы. Налоговые системы зарубежных стран*, pp. 6-7.
- Siado. (2019). *Содержание недвижимости в Греции*. Kättesaadav: <https://siado.ru/articles/soderzhanie-nedvizhimosti-v-grecii>, 10. detsember 2020.
- Statistikaamet. (2020). *Keskmine brutokuupalk*. Kättesaadav: <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/tooelu/palk-ja-toojoukulu/keskmine-brutokuupalk>, 20. detsember 2020.
- TaxLaw. (2013). *Luxury taxes*. Kättesaadav: <https://www.taxlaw.gr/en/practice-areas/tax-law/luxury-taxes/>, 20. detsember 2020.
- Vasli, K. (2019). *Ilutulestiku luksusmaksu idee on laualt maas*. Kättesaadav: <https://www.delfi.ee/news/paevauudised/eesti/ilutulestiku-luksusmaksu-idee-on-laualt-maas-entvabatahtlikud-paastjad-naevad-rahastuseks-teist-lootuskiirt?id=88529543>, 22. detsember 2020.

WorldTaxes. (2014). *Налоговая система Греции*. Kättesaadav: <http://worldtaxes.ru/nalogi-v-evrope/nalogovaya-sistema-gretsii/>, 10. detsember 2020.

LISAD

Lisa 1. Küsimustik

Eesti maksumaksjate suhtumine luksusmaksu võimalikku kehtestamisse

Olen Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna tudeng ning vajan Teie abi bakalaureusetöö kirjutamisel. Käesoleva uuringu eesmärgiks on selgitada välja maksumaksjate suhtumine luksusmaksu kehtestamisse Eestis. Teie vastused on anonüümsed ning neid kasutatakse ainult bakalaureusetöö kirjutamiseks. Vastamine võtab ligikaudu 5 minutit.

- *Luksusmaks on tavaliselt kehtestatud luksuskaupadele ja -teenustele, ehk kaupadele ja teenustele, mida ei peeta hädavajalikuks. Kõige sagedamini kehtestatakse luksusmaks lisatasuna sellistele esemetele nagu eralennukid, jahid, luksusautod, äriklasi/ esimese klassi lennupiletid ja kinnisvara alates teatud piirmäärast.*

1. Kas olete varem kuulnud luksusmaksust?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda

2. Kuidas Te suhtute luksusmaksu võimalikku kehtestamisse Eestis?

- Positiivselt
- Negatiivselt
- Neutraalselt

3. Teie arvates võiks Eestis kehtestada luksusmaksu:

- Sõiduautodele
- elamispinnale (alates n-hinnast)
- eralennukile
- Teie variant.....

4. Teie arvates luksusmaksu kehtestamine:

- on kasulik Eesti majandusele
- vähendab sotsiaalset ebavõrdsust
- vähendab maksustatud kauba tarbimist
- Teie variant.....

5. Milliseid tagajärgi te näete luksusmaksu kehtestamisel?

Kommentaar.....

6. Teie sugu

- a) Mees
- b) Naine

7. Teie vanus:

- a) Alla 20
- b) 21–30
- c) 31–40
- d) 41–50
- e) 51–60
- f) 61–70
- g) üle 70

8. Teie sissetulek kuus:(Bruto)

- a) Alla 700
- b) 701–1200
- c) 1201–1900
- d) Üle 1901€

Lisa 2. Vastajate vanusegrupid

Vanus	Vastanute arv
Alla 20	22
21-30	87
31-40	11
41-50	12
51-60	1
61-70	1
Üle 70	0
Kokku:	134

Lisa 3. Vastajate bruto sissetulek kuus

Sissetulek kuus (Bruto)	Vastanute arv
Alla 700	48
701-1200	40
1201-1900	35
Üle 1901	11
Kokku:	134

Lisa 4. Vastajate teadlikkus luksusmaksust

Vastus	Vastanute arv
Jah	73
Ei	50
Ei oska öelda	11
Kokku:	134

Lisa 5. Vastajate suhtumine luksusmaksu võimalikku kehtestamisse

Vastus	Vastanute arv
Positiivselt	26
Negatiivselt	44
Neutraalselt	64
Kokku:	134

**Lisa 6. Vastajate arvamused, millistele esemetele võiks kehtestada
luksusmaksu**

Maksuobjekt	Vastanute arv
Eralennuk	107
Elamispind	46
Sõidua autod	44
Ei poolda luksusmaksu kehtestamist	12
Jahid	5
Ei oska öelda	1
Karusnahk	1

Lisa 7. Luksusmaksu tulemused vastanute vaatevinklist

Tulemus	Vastanute arv
On kasulik Eesti majandusele	66
Vähendab maksustatud kauba tarbimist	61
Vähendab sotsiaalset ebavõrdsust	53
Ei ole vajalik	7
Ei oska öelda	6
Karistab tublisid inimesi	2
Aitab riigi eelarvesse raha lisaks tuua	1

Lisa 8. Lihtlitsents

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks¹

Mina Polina Mintšenkova

1. annan Tallinna Tehnikaülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

Luksusmaks ja selle kehtestamise võimalikkusest Eestis teiste riikide praktikate näitel, mille juhendaja on Kaidi Kallaste,

1.1 reprodutseerimiseks lõputöö säilitamise ja elektroonse avaldamise eesmärgil, sh TalTechi raamatukogu digikogusse lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2 üldsusele kättesaadavaks tegemiseks TalTechi veebikeskkonna kaudu, sealhulgas TalTechi raamatukogu digikogu kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. Olen teadlik, et käesoleva lihtlitsentsi punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest ning muudest õigusaktidest tulenevaid õigusi.

¹Lihtlitsents ei kehti juurdepääsupiirangu kehtivuse ajal, välja arvatud ülikooli õigus lõputööd reprodutseerida üksnes säilitamise eesmärgil.